

RTU studiju kurss "Pētniecība izglītībā"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0394
Nosaukums	Pētniecība izglītībā
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Alīda Samuseviča - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 2.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā studenti apgūst zināšanas un prasmes, lai attīstītu patstāvīgā pētnieciskā darba kompetenci zinātniskās pētniecības procesu īstenošanai sociālo zinātņu jomā, kas nepieciešama izglītības pētījumu izstrādei un veikšanai, pētījuma rezultātu ieguvei, datu analīzei un interpretācijai, zinātnisku pārskatu sagatavošanai. Studiju kursa ietvaros studenti iepazīst datu ieguves un apstrādes metodes, kā arī pilnveido pētījuma rezultātu prezentācijas prasmes.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Nodrošināt iespējas studentiem apgūt pētnieciskā darba kompetenci zinātniskās pētniecības procesu īstenošanas zināšanās un prasmēs, kas nepieciešamas izglītības pētījumu izstrādei un plānošanai, pētījuma datu ieguvei, pētījuma rezultātu interpretēšanai un apkopošanai zinātnisko pārskatu sagatavošanā. Studiju kursa uzdevumi: 1. Veicināt studentu zināšanu apgušanu par izglītības pētījumu izstrādi, to metodoloģiju un organizāciju; 2. Palīdzēt izveidot prasmes izglītības pētījumu izstrādes plānošanā un datu apstrādes metodikas apguvē; 3. Attīstīt studentu prasmes izstrādāt pētījuma dizainu un prasmes pētniecisko procesu vadībā izglītības vidē; 4. Nodrošināt studentu izpratnes veidošanos par pētniecības potenciālu logopēda profesionālajā darbībā. 5. Sekmēt pētnieciskā darba kompetences pašpilnveidi profesionālās izaugsmes attīstīšanā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Pētījuma problēmu un pretrunu izvirzīšana izglītības pētījuma plānošanā: 1.1. izstrādāt pedagoģisko problēmu sarakstu potenciālo pētījumu projektēšanā, 1.2. identificēt un nosaukt eksistējošās pretrunas, pamatojot ar atbilstošiem faktiem. 2. Izvēlēta pētījuma temata aktualitātes un nozīmīguma pamatojums: 2.1. raksturot temata nozīmīguma aspektus sabiedrībā un izglītībā; 2.2. akcentēt autora personīgos ieguvumus temata izstrādē. 3. Pētījuma zinātnisko kategoriju definēšana pētījuma dizaina izstrādē: 3.1. izvirzīt darba objektu un priekšmetu; 3.2. noteikt pētījuma mērķi un uzdevumus; 3.3. piedāvāt pētījuma jautājumus. 4. Pētījuma metodoloģijas izstrāde: 4.1. izstrādāt pētījuma norises programmu; 4.2. izvēlēties empīriskās izpētes metodes; 4.3. sniegt metožu izvēles teorētisko pamatojumu. 5. Datu apstrādes metožu raksturojums: 5.1. pamatot metožu izvēli; 5.2. sniegt pētījuma datu apstrādes aprakstu; 5.3. sagatavot pārskata ziņojumu par rezultātiem.

Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Eko, U. (2006). Kā uzrakstīt diplomdarbu. Rīga: Jāņa Rozes apgāds. 2. Geske, A., & Grīnfelds, A. (2006). Izglītības pētniecība. Rīga: LU. 3. Hegde, M. N. (n. d.). A Courser book on Scientific and Professional Writing for Speech-Language Pathology. Thomson: Delmar Learning. 4. Ievads pētniecībā: stratēģijas, dizaini, metodes. (2011). Rīga: RaKa. 5. Izmēģinājuma projekts izglītībā. (2005). Rīga: RaKa. 6. Kristapsone, S. (2014). Zinātniskā pētniecība studiju procesā. Rīga: Turība. 7. Kristapsone, S. (2020). Statistiskās analīzes metodes pētījumā. Rīga: Turība. 8. Zinātniskā rakstīšana un pētījuma rezultātu izplatīšana. (2018). K. Mārtinsones un A. Piperes zin. red. Rīga: RSU. 9. Žogla, I., Kalniņa, D., & Antiņa, I. (2012). Skolotāja pētnieciskā darbība. Rīga: RaKa. Papildu / Additional: 1. AMcCulloch, G. (2004). Documentary Research in Education, History, and the Social Sciences. London: Routledge Falmer. 2. Buckingham, A. (2004). The Survey Methods Workbook: from Design to Analysis. Cambridge, UK : Polity. 3. Bogdan, R. C. (2006). Qualitative Research for Education: an Introduction to Theory and Methods. 5th ed. New York: Pearson. 4. Internet Research Methods: A Practical Guide for the Social and Behavioural Sciences. (2003). London: SAGE Publications. 5. Hackley, C. E. (2003). Doing research projects in marketing, management and consumer research. New York: Routledge. 6. Lasmanis, A. (2002). Datu ieguves, apstrādes un analīzes metodes pedagoģijas un psiholoģijas pētījumos. 1., 2. grāmata. Rīga: Izglītības solī. 7. Pētniecība: teorija un prakse. (2016). K. Mārtinsones un A. Piperes zin. red. Rīga: RaKa. 8. Vedins, I. (2008). Zinātne un patiesība. Rīga: Avots. 9. Wengraf, T. (2001). Qualitative Research Interviewing: Biographic Narrative and Semi-Structured Methods. London: SAGE Publications. Citi informācijas avoti / Other sources of information: Raksti krājumos: EBSCO u. c. datu bāzes Interneta resursi/Internet resources: www.thomsonlearning.com http://www.loc.gov/catdir/toc/ecip0412/2003027012.html http://www.loc.gov/catdir/toc/ecip045/2003013538.html
Nepieciešamās priekšzināšanas	Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeti Informācijas tehnoloģijas logopēdijā (A).

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. temats. Zinātniskās pētniecības būtība 1. lekcija: Zinātniskās pētniecības raksturojums. Zinātne un zinātniskā pētniecība. Zinātniskā izziņa. Zinātniskās pētniecības funkcijas un principi. Izglītības pētniecība logopēdijas profesionālajā darbībā. Praktiskais darbs: pētnieciskās izziņas pakāpju modelēšana	2	2	0	4
2. temats. Pētījuma metodoloģijas pamati 2. lekcija: Pētniecības procesu raksturojošā terminoloģija Pētījumu metodoloģijas skaidrojums un līmeņu raksturojums Metodoloģijas stratēģijas izglītības pētniecībā Praktiskais darbs: pētījuma produktivitātes kritēriji	2	2	2	2
3. temats. Pētījuma veidi un klasifikācijas izglītības zinātnēs 3. lekcija: Kvantitatīvās un kvalitatīvās pētniecības būtība un raksturojums. Klasifikācijas veidi pēc pētījuma lietojuma, pēc izmantotās metodes, pēc pētnieciskā jautājuma, pēc datu ieguves procedūras. Pārskata pētījums, eksperimentālais, vēsturiskais, korelāciju, etnogrāfiskais, novērtējuma, darbības, gadījuma pētījums. Praktiskais darbs: pētījuma veidu pēc darbības mērķu identificēšana	2	2	0	4
4. temats. Pētniecības procesa gaita un organizācija 4. lekcija: Pētnieciskā procesa posmi un to raksturojums. Studentu zinātniskā darba pamati. Zinātniskās domāšanas metodes. Pētījumu plānošana un organizācija. Pētnieciskā darba struktūra. Ētiskie principi pētniecībā: ieguvuma, godīguma un informētības pedagoģiskā realitāte. Praktiskais darbs: izglītības pētniecības principu aktualizēšana	2	2	2	2
5. temats. Izglītības pētniecības problēmu apskats. 5. lekcija: Sociālo pētījumu konteksts un lauks. Pētījuma aktualitāte un nozīmīgums. Problēma un pretruna. Pētījuma izstrāde: problēmas identificēšana, temata izvēle, pētījuma robežas, pētījuma dizains. Jaukto pētījumu dizains izglītības pētniecībā. Praktiskais darbs: pētījuma problēmu diagnosticēšana.	2	2	0	4

6. temats. Sistēmas un to analīze sociālās jomas pētījumos. 6.lekcija: Sistēmas un apkārtējā vide. Pedagoģiskās sistēmas. Sistēmu struktūra un veidi. Sistēmiskā pieeja zinātniskajos pētījumos. Sistēmanalīze un sistēmisku uzdevumu risināšana. Praktiskais darbs: intelektuālās domu kartes izstrāde.	2	2	2	4
7. temats. Pētījuma paradigma un teorētiskā koncepcija. 7. lekcija: Zinātniskā pārskata struktūra. Ievada funkcijas un saturs. Teorētiskā pārskata izstrāde. Literatūras avoti un to analīze. Akadēmiskās rakstības prasības. APA stila atsauču lietojuma vadlīnijas. Praktiskais darbs: pētījuma dizaina kategoriju noteikšana.	2	2	0	4
8. temats. Empīriskā pētījuma norise: pētījuma metodoloģija. 8. lekcija: Pētniecības metodes un metodika. Pētījuma empīriskās izpētes programmas izstrāde. Datu ieguves metodes: dokumentu analīze, kontentanālie, novērojumi, aptaujasmetodes: intervija un anketēšana, gadījumu analīze, testēšana. Pētījuma datu reģistrēšana un dokumentēšana. Praktiskais darbs: datu ieguves metožu izvēle un pamatošana.	2	4	2	4
9. temats. Pētījuma datu ieguve un apstrāde. 9. lekcija: Pētījumu izlases un to veidošana. Ģenerālās kopas definēšana. Pētījumu izlašu veidi, principi un metodes. Varbūtīgas un nevarbūtīgas izlases. Pētījuma rezultātu analīze un interpretācija. Praktiskais darbs: pētījuma datu mērījuma skalu apguve.	2	2	0	4
10. temats. Pētniecības specifika sociālajās zinātnēs. 10. lekcija: Sociālo zinātņu izpētes priekšmeta īpatnības. Cilvēkdarbības kā izpētes objekta specifika. Metodoloģiskais plurālisms, pētniecības starpdisciplināritāte, nomotētiskās un idiogrāfiskās pieejas. Praktiskais darbs: teorētisko pieeju un konceptu salīdzināšana.	2	2	2	4
11. temats. Izmēģinājumdarbība sociālo zinātņu pētniecībā. 11. lekcija: Izmēģinājuma projekts izglītībā. Izmēģinājuma konceptuālie aspekti. Izmēģinājuma vadības un atbalsta nodrošinājums. Praktiskais darbs: izmēģinājuma projekta plāna izstrāde.	2	2	0	4
12. temats. Pētnieciskā darba izstrādāšana un aizstāvēšana. 12. lekcija: Izstrādes posmi un prasības to kvalitatīvai izpildei. Studiju un noslēguma darbu recenzēšanas kritēriji. Secinājumu un ieteikumu izstrāde. Praktiskais darbs: prezentācijas izstrāde.	2	8	2	4
Kopā:	24	32	12	44

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Pārzina kvalitatīvo, kvantitatīvo un jaukto pētījumu veidus, pētniecības principus, stratēģijas un pētījuma veidiem atbilstošās pētniecības metodes. 2. Izprot pētījuma dizaina projektēšanu un izstrādi, pētījuma izlašu veidošanu un datu ieguves veidus. 3. Pārvalda pētījuma metodoloģiju un metodikas izstrādi, praktisko pielietojumu sociālajās zinātnēs.	Pētniecības terminoloģijas zināšanu tests: korekta terminu lietošana.
Prasmes: 1. Prot noteikt un izvirzīt pētījuma zinātniskās kategorijas. 2. Izstrādā datu ieguves instrumentus izglītības pētījumu īstenošanai. 3. Prot pētniecības procesā iegūt un analizēt pētījuma datus. 4. Izmanto zināšanas par pētījuma datu interpretāciju. 5. Prot izstrādāt pētījuma dizainu un tā īstenošanu praksē. 6. Māk veikt datu salīdzināšanu un interpretēšanu.	1. – 3. patstāvīgo darbu izstrāde (skatīt iepriekš): mērķtiecīga pētniecisko prasmju vingrināšana un apguve.
Kompetence: 1. Lietpratība izglītības pētījuma īstenošanā, izstrādājot tā teorētisko pamatojumu un koncepciju. 2. Spēja kvalitatīvi veikt patstāvīgu empīrisku izpēti. 3. Kompetence prezentēt pētījuma datus, pētījuma rezultātiem atbilstošus secinājumus un ieteikumus problēmu risināšanā.	4. – 5. patstāvīgo darbu izstrāde (skatīt iepriekš) Eksāmens: teorētisko zināšanu un pētniecības projekta prezentācija.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. pārbaudes darbs: pētniecības terminoloģijas zināšanu tests	30
1.– 5. patstāvīgo darbu izstrāde	40
Eksāmens: teorētisko zināšanu un pētniecības projekta prezentācija	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	2.0	12.0	12.0	0.0		*	